

2016-08-25

TJÄNSTESKRIVELSE

AFN 2016/52

KFKS 2016/315

Arbets- och företagsnämnden

Ungt inflytande som permanent forum

Motion den 18 april 2016 av Pascal Mafall Fall (MP)

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut. Kommunfullmäktige noterar att Nacka kommun genom Ungt inflytande, Advisory board och det nya projektet Nacka ungdomsparlament, uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionen föreslår att Nacka kommun inrättar ett permanent forum för ungt inflytande. Enhetens bedömning är att intentionen med mer permanenta forum är god men mycket väl kan tillgodoses av de forum som redan existerar och istället kan breddas och permanentas ytterligare. Det finns idag flera olika forum för dialog med ungdomar, till exempel Advisory board och Ungt inflytande. Under hösten 2016 startar ett försöksprojekt som liknar det som föreslagits i motionen. Nacka gymnasium kommer att anordna Nacka ungdomsparlament med samhällsvetenskapliga programmets elever. Mot bakgrund av både befintliga forum som Advisory board och Ungt inflytande samt att kommunen möjliggjort för projektet med Nacka ungdomsparlament bedöms intentionerna bakom motionens förslag om att skapa ett permanent ungt inflytande redan vara uppfyllt. Motionen bör därför inte medföra några ytterligare åtgärder.

Förslagen i motionen

Motionen föreslår att Nacka kommun tillsammans med elever via skolornas elevråd startar upp ett oberoende forum för demokrati och delaktighet med egen budget.

Enhetens utredning och bedömning

Gruppen ungdomar är precis som andra målgrupper inte homogen utan behöver olika sätt att delta i samhällets utveckling. Sveriges kommuner och landsting föreslår att delaktighet möjliggörs utifrån två perspektiv, *dels utifrån att kommunen vill få kunskap om de ungas synpunkter, värderingar eller idéer kring ett visst område eller fråga, dels utifrån att den unge har möjlighet*

att utan styrning från kommunen komma med idéer förslag och synpunkter på det lokala samhällets utveckling. (Källa: SKLs skrift, Medborgardialog för unga 2012)

Under det gångna årets har arbetet med att systematisera och strukturera arbetet med inflytande och innovation intensifierats. Se Rapporten om inflytande och innovation; KFKS 2015/174-001. Arbetssätt och förhållningssätt har testats och utgör idag en verktygslåda med vilken Förnyelseenheten kan stötta organisationen i sitt arbete att skapa förutsättningar för reellt inflytande och innovation. Det behövs både sätt för ungdomar att bjudas in för att komma med sina åsikter och påverka utvalda ämnesområden, men också vägar för att komma med egna uppslag på angelägna frågor. Synpunktshantering, e-förslag liksom enkäter såsom till exempel ungdomsenkäten *Luppen* eller ungdomsråd/ting är exempel på sätt där unga även kan komma med förslag till politiken. I Nacka finns många olika sätt att stämna av kommunens utmaningar med ungdomar, men inte lika många där kommunen utan styrning samlar in det ungdomarna vill diskutera mer om. Här kan forumen avsedda för dialog med unga i Nacka ytterligare förstärkas och breddas. När Sveriges ungdomsråd tillfrågas om de tre faktorer som gör att ungdomar inte påverkar i samma utsträckning som vuxna, listar de; brist på kunskap om hur man som ung kan delta och kanaler för deltagande, brist på erfarenheter som skapar en tröskel för att delta samt brist på resurser både i form av ekonomi och frihet i förhållande till föräldrar och skola. Unga är en grupp som särskilt behöver stödjas för att delta i samhällets utveckling och på så sätt kan kommunen understödja ett engagemang för nutid och framtid hos denna grupp.

Att ge Nackas unga inflytande har varit kommunens målsättning länge. Delaktighet kan för enkelhetens skull förklaras i form av en delaktighetstrappa, där information utgör första steget. För att kunna vara en part som kan utöva inflytande behövs information. Kommunen har idag flera sätt att kommunicera med medborgare, men här skulle ett uttalat ungdomsperspektiv på kommunikation säkerligen kunna stärkas.

Nacka ungdomsparlament

Ett projekt i linje med motionsförslaget är planerat att starta som test hösten 2016. Nacka gymnasiums samhällsprogram med samhällsvetenskaplig inriktning kommer att varje år genomföra något de kallar *Nacka ungdomsparlament*. Syftet är att anknyta till projekt som till exempel feriejobbet Ungt inflytande men med fokus att förbättra elevernas kunskaper om den lokala demokratin, beslutsprocesser, opinionsbildning och öva eleverna i argumentationsteknik. Projektet syftar också till att precis som Ungt inflytande skapa naturliga kontaktytor mellan politiker, tjänstemän och ungdomar i Nacka. Detta är ett försöksprojekt och inbegriper till en början endast elever på ett specifikt program och inriktning. Ett angeläget tema utifrån vilket projektet kommer att utformas varje år. Under hösten 2016 arbetar eleverna med temat Nacka bygger stad.

Advisory board

På nästa nivå av delaktighet finns i Nacka *Advisory board*. Det är ett konsultativt råd av särskilt utvalda ungdomar från hela Nacka som får tycka till kring angelägna frågor. Konceptet kan med fördel spridas och användas på liknande sätt som de råd kommunstyrelsen har för andra målgrupper; Seniorrådet, Tillgänglighetsrådet, Näringslivsrådet och Brottsförebyggande rådet. För bästa möjliga inflytande bör digital teknik som snabba gallups kring specifika frågor, sms enkäter etcetera prövas. Förutom den mer agila/snabba kommunikationen behöver det också finnas en struktur av planerade möten av mer workshopkaraktär då ungdomarna arbetar fram underlag, tycker till om förslag från tjänstemän innan det går upp till respektive nämnd. Allt för att Nackas vision om öppenhet och mångfald samt intention om att vara bäst på att vara kommun ska kunna infrias.

Ungt inflytande

På den nivå av delaktighet som handlar om ökad grad av inflytande och inte bara konsulterande så finns sedan *Ungt inflytande*. Det är ett tre veckors sommarjobb för åldersgruppen 15-17 år. Genom att ungdomarna får en chans att lära sig idégenerera, arbeta med designmetodik får de med sig värdefulla verktyg till sin framtida yrkeskarriär. De kommer också i kontakt med kommunen både som organisation och som potentiell arbetsgivare. I sin nuvarande och utvecklade form är *Ungt inflytande* ett innovativt hjälpmedel för Nacka kommun. Intentionen i Nacka är att inflytande ska vara på riktigt, inte något som blir ett stickspår i den lokala demokratin eller inte gör skillnad. Därför har kommunen under sista decenniet satsat på att varje år hitta angelägna frågor och utmaningar som ungdomar på allvar kan vara med och påverka. Denna intention vidareutvecklas nu inom konceptet som växer fram kring inflytande och innovation i Nacka både för unga och äldre nackabor.

Det finns förslag i riksdagen att göra barnkonventionen till lag från januari 2018. Därför är det än viktigare att ytterligare strukturera arbetssätt och förhållningssätt kring inflytande och innovation med särskilt fokus på målgruppen unga. Idéen som förs fram i motionen finns dock i viss mån redan planerad och sätts i verket hösten 2016 genom *Nacka ungdomsparlament*. Faller försöket väl ut kan säkert fler utav gymnasieskolorna Nacka vara med nästa höst. Enhetens analys är att projekt *Nacka ungdomsparlament* tillsammans med *Advisory board* och *Ungt inflytande*, väl motsvarar intentionerna bakom förslaget i motionen. Dessa forum bedöms också kunna utgöra en del av en breddad bas för dialog med ungdomar i Nacka i framtiden. Både kring saker kommunen upplever att de vill ha ungas perspektiv på, men även för kommunen att lyssna av vad Nackas unga vill vara med och påverka.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser. Att införa ett permanent forum för ungt inflytande så som motionen föreslår skulle med all sannolikhet kräva minst en

deltidstjänst av tjänsteperson som stöttar verksamheten och kommunikationen mellan skolornas elevråd, tjänstepersoner i kommunen och politiken. En annan kostnadspost skulle vara den i motionen föreslagna budgeten. Enhetens utredning uppskattar denna kostnad till cirka 400 000 kronor, varav 300 000 kronor utgör lönekostnad och 100 000 kronor den föreslagna budgeten.

Konsekvenser för barn

Att främja ungas inflytande och delaktighet är något som förespråkas av både nackas övergripande mål, barnkonventionen och nationella ungdomspolitik. Barnkonventionens paragraf 12 säger att barn och unga ska ha möjlighet att påverka beslut som de själva är beroende av. Det är på kommunal nivå som detta kan förverkligas. Begreppet *Kasam* det vill säga känsla av sammanhang tillskrivs stor betydelse för hälsa och vilja att vara delaktiga. Därför kan slutsatsen dras att engagemang och välbefinnande ökar om unga människor får mer att säga till om i sin vardag. Vi lever i en tid som på allvar behöver visa våra ungdomar att deras röst behövs, att deras engagemang tillvaratas både för deras skull men framförallt för vårt framtida gemensamma samhälle. Med de forum för dialog som redan existerar och som nu i höst provas av Nacka gymnasium är Nacka gott på väg.

Bilaga

Motionen; Ungt inflytande som permanent forum

Carina Filipovic
Enhetschef
Arbets- och företagsenheten

Pia McAleenan
Förändringsledare
Förnyelseenheten